

4 - Ersättning

Vilket förfarande finns för att yrka skadestånd från gärningsmannen (t.ex. rättegång, civilrättsligt krav)?

Krav på ersättning för ett brott behandlas normalt som en del av förhandlingen i ett brottmål i samma rättegång. Du måste meddela din avsikt att yrka skadestånd till polisen under förundersökningen eller, senast, i rätten.

Du får begära att åklagaren framställer ditt ersättningskrav för brottet i fråga i rätten. Det är bra att informera polisen om detta under förundersökningen. Åklagaren kan framställa krav på ersättning för din del om ärendet är enkelt och klart. Om åklagaren inte framställer krav på ersättning underrättas du skriftligen om detta.

Du kan också yrka skadestånd i rätten under det straffrättsliga förfarandet. Detta kan göras av ett rättegångsbiträde för din räkning.

Vid behov kan skadeståndsyrkandet också behandlas i ett separat civilrättsligt förfarande. Du kan också framställa ditt krav som ett separat civilrättsligt krav. Om ditt krav inte behandlas tillsammans med brottmålet tas en domstolsavgift ut för förfarandet.

Domstolen förpliktade gärningsmannen att betala skadestånd eller ersättning till mig. Hur kan jag vara säker på att gärningsmannen betalar?

Om gärningsmannen inte frivilligt betalar i enlighet med domstolens beslut kan domen verkställas genom utmätning. Utmätningen inleds inte automatiskt. Du måste lämna in en ansökan till utsköningsverket och bifoga domstolens beslut.

Du kan inte kräva ersättning av gärningsmannen för belopp som du redan har mottagit som ersättning från staten för samma förlust eller skada.

Om gärningsmannen inte betalar, kan då staten betala ut ett förskott? På vilka villkor?

Du måste inte kräva ersättning av gärningsmannen för att få ersättning från staten. Du måste dock framställa ett krav på ersättning vid rättegången.

Har jag rätt att få ersättning från staten?

Om du (eller en närstående) utsätts för ett brott i Finland kan du få ersättning från staten för personskador och lidande på grund av brottet. För att få ut ersättningen måste du polisanmäla brottet.

Om målet behandlas i domstol måste du få rätten till ersättning fastställd i domen. Det innebär att du ska framställa ett krav på ersättning vid rättegången. Om denna skyldighet inte har fullgjorts betalas ersättning för skada i brottmål i allmänhet inte ut.

Du måste ansöka om ersättning inom tre år från den dag en lagakraftvunnen dom meddelades i ett mål om ersättning. Om ärendet inte har prövats i domstol måste ersättning krävas inom tio år från den dag brottet begicks. Bara i vissa fall kan dessa tidsfrister justeras.

Kravet på ersättning behandlas av Statskontoret. Du kan antingen skicka kravet elektroniskt till rikosvahingot@valtiokonttori.fi eller skriva ut blanketten och skicka den till Statskontoret, PB 50, 00054 Statskontoret.

Har jag rätt att få ersättning om gärningsmannen inte dömts?

Du får ansöka om ersättning även om gärningsmannen inte har identifierats. Bifoga en kopia av polisanmälan från förundersökningen eller andra tillförlitliga uppgifter om händelseförloppet.

Du har också rätt till ersättning om gärningsmannen har identifierats men inte dömts, på grund av att gärningsmannen är under 15 år eller inte har straffrättsligt ansvar.

Har jag rätt till ersättning i förväg om jag väntar på beslut om min ansökan om ersättning?

Du får vid behov lämna in en skriftlig ansökan om ersättning i förväg. Ersättning i förväg kan lämnas om behandlingen av ditt ersättningsärende drar ut på tiden av skäl som ligger utanför din kontroll och du har rätt till ett stort ersättningsbelopp.

■ Senaste uppdatering: 09/07/2025

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.